

Iterointi

- Iteroinnissa lausekkeen arvo sijoitetaan yhä uudestaan lausekkeeseen.
- Iterointia varten yhtälön pitää olla muodossa $x = g(x)$. Liikkeelle lähdetään alkuarvauksesta x_0 .

Funktion $g(x)$ on
oltava jatkuva

$$x_1 = g(x_0)$$

$$x_2 = g(x_1)$$

...

$$x_{n+1} = g(x_n)$$

Iterointi

- Sellaista funktion arvoa, jolla $x = g(x)$ sanotaan funktion $g(x)$ kiintopisteeksi. Äsken kuvattua menetelmää sanotaan kiintopistemenetelmäksi.
- Iteroimalla ei välttämättä aina saada ratkaisuja tai saadaan vain osa ratkaisuista.
- Kiintopiste on puoleensavetävä, jos iterointi suppenee kohti pistettä. Kiintopiste on hylkivä, jos iterointi ei suppene kohti pistettä.
- Funktion g kiintopiste a on puoleensa vetävä, jos $|g'(a)| < 1$, ja hylkivä, jos $|g'(a)| > 1$.

Esimerkki

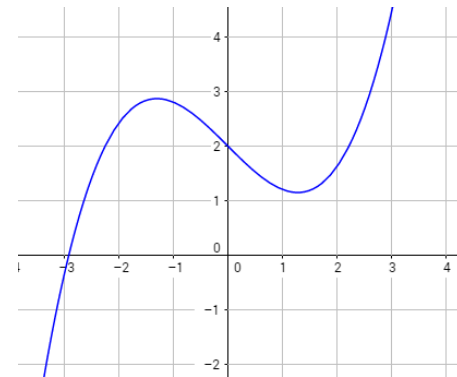
- Ratkaise iteroimalla yhtälö $\frac{1}{5}x^3 - x + 2 = 0$ kuuden desimaalin tarkkuudella.
- Muokataan yhtälö muotoon $x = g(x)$

$x = \frac{1}{5}x^3 + 2$ ja kokeillaan alkuarvauksella $x_0 = -3$

$$x_1 = \frac{1}{5}(-3)^3 + 2 = -3,4$$

$$x_2 = -5,8608, x_3 = -38,262 \dots$$

→ ei suppene

Muokataan yhtälö uudestaan:

$$\frac{1}{5}x^3 = x - 2 \Leftrightarrow x^3 = 5(x - 2)$$

$$\Leftrightarrow x = \sqrt[3]{5(x - 2)}$$

Alkuarvaus: $x_0 = -3$

$$x_1 = \sqrt[3]{5(-3 - 2)} = -2,924017738$$

$$x_2 = -2,909130505$$

$$x_7 = -2,905475103$$

$$x_3 = -2,906195732$$

$$x_8 = -2,905474223$$

$$x_4 = -2,90561649$$

$$x_9 = -2,905474049$$

$$x_5 = -2,905502136$$

$$x_6 = -2,90547956$$

$$x \approx -2,905474$$

Yhtälön ratkaisu on $x \approx -2,905474$ (ei muita ratkaisuja)

Graafinen iterointi

- Graafisessa iteroinnissa etsitään yhtälön $x = g(x)$ ratkaisua suorien avulla. Piirretään suorat $y = x$ ja $y = g(x)$ ja etsitään niiden leikkauspiste(et).
- Alkuarvauksesta x_0 siirrytään pystysuoraan funktiolle ja siitä vaakasuoraan suoralle $y = x$ ja taas funktiolle jne., kunnes leikkauspiste löytyy.
- Tältä se näyttää: [Geogebra](#)

Suora $y = x$ auttaa etsimään funktion arvoa vastaavan x :n arvon.